

Βρυξέλλες, 17 Φεβρουαρίου 2003

***Εναρκτήρια παρέμβαση
του Προέδρου του Εκτάτου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου
Πρωθυπουργού της Ελλάδας
Κώστα Σημίτη***

Κύριε Πρόεδρε του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,
Κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής,
Κύριοι συνάδελφοι,

Σας κάλεσα για να συζητήσουμε σήμερα τις εξελίξεις σε σχέση με το Ιράκ. Το θεωρώ αυτονόητο για μια Ευρωπαϊκή Ένωση που κατ' επανάληψη έχει υπογραμμίσει τις ευθύνες της απέναντι στη διαμορφούμενη παγκόσμια τάξη. Για μια Ευρώπη που θέλει να ανταποκριθεί στην ανάγκη διαμόρφωσης ενός κόσμου ασφάλειας, ειρήνης και δικαιοσύνης. Θα ήταν παράδοξο να μην ασχοληθούμε, να μην πάρουμε θέση για το πώς υπερασπιζόμαστε αυτούς τους στόχους στην περίπτωση του Ιράκ και κατ' επέκταση να μην εκφράσουμε άποψη, αν θα υπάρξει πόλεμος και υπό ποιες προϋποθέσεις.

Οι Ευρωπαίοι πολίτες περιμένουν από όλους μας μια εποικοδομητική συνεισφορά που θα οδηγήσει σε ένα κοινό έδαφος, σε μια ενιαία στάση. Φαίνεται δύσκολο ιδιαίτερα στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης και συγκεκριμένα απέναντι στις εξελίξεις στο Ιράκ. Ωστόσο, το πετύχαμε με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου των Υπουργών της 27^{ης} Ιανουαρίου και το διάβημα της Προεδρίας της 4^{ης} Φεβρουαρίου προς το Ιράκ.

Το ζητούμενο σήμερα είναι, αν μπορούμε υπό το φως των πορισμάτων των Επιθεωρητών του ΟΗΕ, αλλά και της συζήτησης που αναπτύχθηκε την Παρασκευή στο Συμβούλιο Ασφαλείας να εξετάσουμε πώς διαμορφώνεται η κατάσταση και να καταλήξουμε σε μια κοινή πορεία. Μεταξύ των απόψεων που δημόσια έχουν ακουσθεί υπάρχουν αποκλίσεις στην αξιολόγηση των πορισμάτων των Επιθεωρητών, αλλά και στην εκτίμηση για το ποια είναι τα αναγκαία επόμενα βήματα. Δεν συγκεντρωθήκαμε σήμερα για να επαναλάβουμε τις διαφωνίες μας, να επαναβεβαιώσουμε τις αποκλίσεις και να επιστρέψουμε στις πρωτεύουσές μας, αφήνοντας τα πράγματα εκεί που ήταν μέχρι χθες.

Υπάρχει κοινό έδαφος στη συζήτησή μας. Ας προσπαθήσουμε να το διευρύνουμε. Ας προσπαθήσουμε, πιστεύοντας ότι δεν κυνηγάμε μια

Χίμαιρα, αλλά κάτι εφικτό. Να επιδιώξουμε το εφικτό. Να αποδείξουμε στους λαούς μας ότι μαζί μπορούμε βήμα-βήμα να εδραιώσουμε την ασφάλεια και την ειρήνη. Να αποτρέψουμε –και ας μην το υποτιμήσουμε– τον κίνδυνο διαμόρφωσης νέων διαχωριστικών γραμμών στον ευρωπαϊκό χώρο που αναπτύχθηκε μέχρι σήμερα πάνω σε κοινές αξίες και αρχές.

Κύριοι συνάδελφοι,

Δύο δεδομένα υπάρχουν: Πρώτον: η απόφαση 1441 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών δίνει στο Ιράκ την ευκαιρία να αποπλισθεί με ειρηνικό τρόπο. Δεύτερον: εάν η Βαγδάτη δεν την αξιοποιήσει, θα φέρει την ευθύνη για όλες τις συνέπειες.

Η ευθύνη της Ένωσης είναι να συμβάλουμε, να πιέσουμε, να εξασφαλίσουμε ένα διπλό στόχο: να συμμορφωθεί το Ιράκ στην Απόφαση του ΟΗΕ, αλλά και να μην υπάρξει πόλεμος. Τι σημαίνει αυτό για το επόμενο μας βήμα: Για να μην υπάρξει πόλεμος, πρέπει να αποκτήσουμε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα τη βεβαιότητα ότι το Ιράκ δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει όπλα μαζικής καταστροφής ούτε τώρα ούτε στο μέλλον. Πώς αποκτούμε αυτή τη βεβαιότητα; Χρειάζεται, λοιπόν, μια επικεντρωμένη συζήτηση –τι κάνουμε πρακτικά τώρα.

Να εξετάσουμε τέλος, ποιες είναι οι επιπτώσεις της ιρακινής κρίσης επί των προσπαθειών μας για αναζωογόνηση της ειρηνευτικής διαδικασίας στη Μέση Ανατολή, βάσει του οδικού χάρτη του Κουαρτέτου (ΟΗΕ, ΗΠΑ, Ευρωπαϊκή Ένωση, Ρωσία), καθώς και επί του γενικότερου προβλήματος της μη διασποράς των όπλων μαζικής καταστροφής.